

LBRIS

We know
books

CARLO COLLODI

PINOCCHIO

POVESTEA UNEI PĂPUȘI
DE LEMN

Traducere din italiană
de Dumitru D. Panaitescu

CUPRINS

I.	Cum s-a făcut că meșterul Ciliegia, tâmplarul, a găsit o bucată de lemn, care plângea și râdea ca un copil .	5
II.	Meșterul Ciliegia îi dăruiește bucata de lemn prietenului său, Geppetto, iar acesta o ia să facă din ea o păpușă miraculoasă, care să știe să danseze, să mânuiască spada și să facă salturi mortale.	8
III.	Întors acasă, Geppetto începe pe loc să-și modeleze păpușa și o botează Pinocchio. Primele năzdrăvănii ale păpușii de lemn.	12
IV.	Povestea lui Pinocchio și a Greierului-vorbitor, în care se vede cum copiii răi se plictisesc să tot fie dojeniți de cei care știu mai multe decât ei.	17
V.	Pinocchio este înfometat și caută ouă ca să-și facă omletă, dar, când îi este lumea mai dragă, omleta zboară pe fereastră	20
VI.	Pinocchio adoarme cu picioarele pe sobița cu jărat și, dimineața următoare, se scoală cu picioarele arse în întregime	23
VII.	Geppetto se întoarce acasă și-i dă păpușii de lemn să mănânce ceea ce sărmanul de el adusese pentru sine.	25
VIII.	Geppetto repară picioarele lui Pinocchio și-și vinde propria pelerină ca să-i cumpere păpușii de lemn un abecedar	29
IX.	Pinocchio vinde abecedarul ca să se poată duce la teatrul de păpuși.	32

- X. Marionetele îl recunosc pe fratele lor Pinocchio și-i fac o primire triumfală; dar când toate mergeau bine apare păpușarul Mangiafuoco și Pinocchio este în primejdie să sfârșească rău. 35
- XI. Mangiafuoco strănută și-l iartă pe Pinocchio, care, după aceea, îl salvează de la moarte pe prietenul său, Arlecchino 38
- XII. Păpușarul Mangiafuoco îi dăruiește lui Pinocchio cinci monede de aur ca să le ducă tatălui său, Geppetto, dar Pinocchio, pe de altă parte, se lasă tras pe sfoară de Vulpe și de Motan și pleacă cu aceștia. 42
- XIII. Hanul „La Racul Roșu“ 47
- XIV. Pinocchio, care n-a ascultat sfaturile cele bune ale Greierului-vorbitor, se întâlnește cu tâlharii 51
- XV. Tâlharii îl urmăresc pe Pinocchio și, după ce-l ajung, îl spânzură de ramura Stejarului cel Mare 55
- XVI. Copila cea frumoasă cu părul negru-albăstriu cere să i se aducă păpușa de lemn, o așază în pat și cheamă trei doctori ca să afle dacă este vie sau moartă 59
- XVII. Pinocchio mănâncă zahărul, dar nu vrea să ia doctoria decât atunci când cioclii vin să-l ridice. Apoi spune o minciună și, drept pedeapsă, îi crește nasul 63
- XVIII. Pinocchio îi regăsește pe Vulpe și pe Motan și se duce cu ei să semene cele patru monede în Câmpul minunilor 69
- XIX. Pinocchio este jefuit de monedele sale și, ca pedeapsă, capătă și patru luni de închisoare. 74
- XX. Eliberat din închisoare, Pinocchio se îndreaptă spre casa Zânei, dar pe drum întâlnește un șarpe înspăimântător și în cele din urmă este prins în capcană. . . . 78
- XXI. Pinocchio este luat de un țăran, care îl constrânge să țină locul câinelui de pază, la un coteț de păsări 81
- XXII. Pinocchio descoperă hoții și, drept răsplată a fidelității sale, este pus în libertate 84
- XXIII. Pinocchio deplânge moartea frumoasei copile cu părul negru-albăstriu, apoi găsește un porumbel, care-l duce pe țărmul mării; acolo Pinocchio se aruncă în apă ca să-l salveze pe tatăl său, Geppetto 88

- XXIV. Pinocchio ajunge pe insula albinelor harnice și-și regăsește Zâna. 94
- XXV. Pinocchio îi promite Zânei să fie bun și să învețe, pentru că este sătul să facă pe paiafa și fiindcă vrea să devină un băiat silitor. 101
- XXVI. Pinocchio se duce cu colegii săi de școală pe malul mării, ca să vadă înspăimântătorul Rechin. 105
- XXVII. Mare luptă între Pinocchio și colegii lui; unul dintre ei fiind rănit, Pinocchio este arestat de polițiști. 109
- XXVIII. Pinocchio este în pericol să fie fript în tigaie ca un pește. 116
- XXIX. Se întoarce acasă la Zână, care-i promite că a doua zi nu va mai fi o păpușă, ci va deveni un băiat. Mica gustare cu cafea cu lapte, ca să sărbătorească acest mare eveniment. 122
- XXX. Pinocchio, în loc să devină băiat, pleacă pe ascuns cu prietenul său Feștilă în Țara Jucăriilor. 130
- XXXI. După cinci luni petrecute în Țara Jucăriilor, Pinocchio, spre marea lui uimire, simte că-i crește o frumoasă pereche de urechi măgărești și devine un măgăruș cu coadă și cu celelalte atribute. 136
- XXXII. Lui Pinocchio îi cresc urechi de asin, apoi devine un adevărat măgăruș și începe să ragă. 143
- XXXIII. Devenit măgar de-adevăratelea, Pinocchio este scos la mezat și cumpărat de Directorul unui circ, ca să-l învețe să danseze și să sară peste cercuri; dar, într-o seară, se accidentează și atunci îl cumpără altcineva, ca să facă din pielea lui o tobă. 150
- XXXIV. Aruncat în mare, Pinocchio este mâncat de pești și redevine păpușă de lemn, ca mai-nainte; dar pe când înoată ca să se salveze, este înghițit de Rechinul cel înspăimântător. 159
- XXXV. Pinocchio găsește în stomacul Rechinului... Pe cine găsește? Citiți acest capitol și veți afla. 167
- XXXVI. În cele din urmă, Pinocchio încetează să mai fie o păpușă și devine băiat. 173

CAPITOLUL I

**CUM S-A FĂCUT CĂ MEȘTERUL CILIEGIA,
TÂMLARUL, A GĂSIT O BUCATĂ DE LEMN,
CARE PLÂNGEA ȘI RÂDEA CA UN COPIL**

A fost odată...

— Un rege! vor spune micuții mei cititori.

Nu, copii, vă înșelați. A fost odată o bucată de lemn, care însă nu era un lemn de preț, ci o bucată simplă, obișnuită, dintre acelea care se pun iarna în sobe și în vetre, ca să aprindă focurile și să încălzească odăile.

Nu știu cum s-a făcut, dar lucrurile s-au petrecut așa: într-o bună zi, bucata aceasta de lemn a nimerit în atelierul unui tâmplar bătrân, care se numea meșterul Antonio, dar căruia toți îi spuneau meșterul Ciliegia¹, din pricina nasului său ascuțit, care era tot timpul lucios și vinețiu ca o cireașă coaptă.

Îndată ce văzu bucata de lemn, meșterul Ciliegia se bucură mult, își frecă mâinile de mulțumire și mormăi cu jumătate de glas:

---

1. Cireașă, în italiană.

— Lemnul acesta a venit cum nu se poate mai bine; vreau să fac din el un picior de măsuță.

Zis și făcut; luă o secure ascuțită, de despicat lemnele, ca să-l cojească și să-l cioplească mai repede; dar, când se pregătea să dea prima lovitură de secure, rămase cu mâna în aer, fiindcă auzise o voce subțirică-subțirică, ce se tot ruga:

— Nu mă lovi așa de tare!

Închipuți-vă cât de mirat a rămas bătrânelul acela cumsecade, care era meșterul Ciliegia!

Își roti ochii speriați prin cameră, ca să vadă de unde ieșise vocea aceea subțirică, dar nu văzu pe nimeni. Privi sub bancă, dar nu zări pe nimeni; privi într-un dulap, care era închis de multă vreme, și nu zări, de asemenea, pe nimeni; își aruncă ochii în coșul cu talaș și cu rume-guș, dar nu era nimeni; deschise ușa atelierului, ca să privească în stradă, și tot nu zări pe nimeni. Cine să fi fost oare?...

— Am înțeles, spuse într-un târziu, râzând și scărpinându-și peruca, se vede că mi s-a părut numai că aud un glas necunoscut. Ia să mă apuc din nou de lucru.

Și luă din nou securea în mână și izbi cu putere bucata de lemn.

— Vai, mă doare! se văicări același glăscior.

De astă dată, meșterul Ciliegia rămase uluit, cu ochii ieșiți din orbite de spaimă, cu gura larg deschisă și cu limba atârându-i până la bărbie, asemenea unui cap grotesc sculptat pe o fântână.

Abia își veni în fire și începu să spună, tremurând și bâlbâindu-se de spaimă:

— De unde o fi venind glăsciorul acela care se tot va-ită...? Și apoi, aici nu-i nici țipenie de om. Nu cumva, din întâmplare, bucata asta de lemn s-o fi obișnuit să plângă

și să se vaite ca un copil? Dar nu-mi vine să cred așa ceva. Lemnul acesta, după cum se vede, este bun de aprins focul în vatră și, dacă-l arunci în foc, poți să fierbi o oală de fasole... Atunci, cine-o fi? S-o fi ascuns oare cineva aici, înăuntru? Dacă ar fi așa, cu atât mai rău pentru el. Acum îi vin eu de hac.

După ce termină de vorbit, apucă cu amândouă mâinile bucata de lemn și încep să o izbească fără milă de pereții camerei.

Apoi continuă să asculte atent dacă se mai auzea glăsciorul acela plângăreț. Așteaptă două minute și nu auzi nimic: cinci minute și iar nimic; zece minute și tot nimic.

— Am înțeles, spuse atunci încercând să râdă și smulgându-și peruca, se vede că numai eu singur am auzit glăsciorul acela care se tot vaită. Să ne apucăm din nou de lucru.

Și, fiindcă îl cuprinsese o mare frică, încep să cânte încetșor, ca să mai capete puțin curaj.

Până una-alta, lăasă la o parte securea și apucă rindeaua ca să netezească și să lustruiască bucata de lemn; dar, în vreme ce trăgea cu rindeaua în susul și în josul lemnului, auzi același glăscior, care-i spunea râzând:

— Termină odată, nu mai pot să îndur gădilăturile tale!

De astă dată, bietul meșter Ciliegia căzu ca trăsnet. Când deschise ochii, era întins pe pământ.

Culoarea feței i se schimbă, ba chiar și vârful nasului, care, din vinețiu cum era aproape întotdeauna, devenise din pricina fricii albastru.

CAPITOLUL II

**MESTERUL CILIEGIA ÎI DĂRUIEȘTE BUCATA
DE LEMN PRIETENULUI SĂU, GEPPETTO,
IAR ACESTA O IA SĂ FACĂ DIN EA O PĂPUȘĂ
MIRACULOASĂ, CARE SĂ ȘTIE SĂ DANSEZE,
SĂ MĂNUIASCĂ SPADA ȘI SĂ FACĂ
SALTURI MORTALE**

În clipa aceea, se auzi o bătaie în ușă.

— Intră, spuse tâmplarul, fără să aibă puterea de a se ridica în picioare.

Atunci intră în atelier un bătrânel foarte viori, care se numea Geppetto, dar pe care copiii din apropiere, când voiau să-l scoată din sărite, îl strigau Mămăliguță, din pricină că peruca lui cea galbenă aducea tare mult cu mămăliga de porumb.

Geppetto era foarte supărăcios. Vai de cei care-l porecleau Mămăliguță! Devenea imediat o fiară și nu mai era chip să-l domolești.

— Bună ziua, meștere Antonio, spuse Geppetto. Ce faci acolo, pe jos?

— Predau furnicilor tabla înmulțirii.

— Noroc! Succes!

— Ce te-a adus la mine, cumetre Geppetto?

— Picioarele! Știi ceva, meștere Antonio, am venit la dumneata ca să-ți cer o mână de ajutor.

— Sunt gata să te servesc, răspunse tâmplarul, ridicându-se în genunchi.

— Azi-dimineată mi-a trecut prin cap o idee.

— S-o auzim.

— M-am gândit să te rog să-mi faci o păpușă frumoasă, de lemn; dar să fie o păpușă miraculoasă, care să știe să danseze, să mânuiască spada și să facă salturi mortale. Cu păpușa asta vreau să colind lumea, ca să-mi agonisesc un codru de pâine și un pahar cu vin: cum îți pare ideea mea?

— Bravo, Mămăliguță! strigă vocea cunoscută, care nu se știa de unde vine.

Auzind că i se spune Mămăliguță, cumătrul Geppetto se făcu roșu de supărare ca un ardei și, întorcându-se spre tâmplar, îi strigă furios:

— De ce mă insulti?

— Cine te insultă?

— Mi-ai spus Mămăliguță!

— Dar nu te-am strigat eu.

— Mai lipsește puțin ca să susții că eu singur m-am poreclit așa. Eu susțin că tu ai vorbit!

— Ba nu!

— Ba da!

— Ba nu!

— Ba da!

Și, aprinzându-se tot mai mult, trecură de la vorbe la fapte și se păruiră între ei, se zgâriară, se mușcară și se ocărară bine.

Când terminară lupta, meșterul Antonio văzu că ține în mână peruca cea galbenă a lui Geppetto, iar Geppetto își dădu seama că are în gură peruca cea argintie a tâmplarului.

— Dă-mi peruca! spuse meșterul Antonio.

— Dă-mi-o și tu pe-a mea și să facem pace!

Cei doi bătrânei, după ce-și recăpătară propria peruca, își strânseră mâinile și se legară cu jurământ să rămână buni prieteni toată viața.

— Deci, cumetre Geppetto, spuse tâmplarul, în semn de împăciuire deplină, ce lucru vrei să-ți dăruiesc?

— Aș vrea să-mi dai o bucată de lemn, ca să-mi fac o păpușă din ea; vrei să-mi dai ce ți-am cerut?

Foarte mulțumit, meșterul Antonio se duse să ia de sub bancul de lucru bucata de lemn care-i pricinuisese atâtea spaime. Dar, când fu gata să i-o înmâneze prietenului său, bucata de lemn făcu o mișcare bruscă, îi lunecă puternic din mână și se izbi de fluierile picioarelor bietului Geppetto.

— Hi, meștere Antonio, așa îmi dai ce ți-am cerut? Aproape că mi-ai rupt piciorul.

— Îți jur că nu sunt eu de vină!

— Nu care cumva, tot eu oi fi vinovatul?

— De vină este numai lemnul acesta.

— Știu că lemnul este vinovatul, dar dumneata m-ai izbit peste picioare.

— Nu te-am lovit eu!

— Mincinosule!

— Geppetto, nu mă insulta; dacă nu mă ascuți, o să-ți spun în continuare Mămăliguță!...

— Măgarule!

— Mămăliguță!

— Măgarule!

- Mămăliguță!
- Maimuțoi urât!
- Mămăliguță!

Auzindu-se chemat „Mămăliguță“ pentru a treia oară la rând, Geppetto se înfurie tare, se năpusti asupra tâmpelarului și se bătură vreme îndelungată.

După ce încăierarea se sfârși, meșterul Antonio își descoperi două proaspete zgârieturi pe nas, iar celălalt adversar, doi nasturi mai puțin la pieptar. După ce-și aranjară în felul acesta socotelile dintre ei, cei doi își strânsesă mâna promițându-și să rămână toată viața buni prieteni.

Până una-alta, Geppetto înșfăcă bucata aceea minunată de lemn, îi mulțumi meșterului Antonio și se întoarse acasă șchiopătând.

CAPITOLUL III**ÎNTORS ACASĂ, GEPPETTO ÎNCEPE PE LOC
SĂ-ȘI MODELEZE PĂPUȘA ȘI O BOTEAZĂ
PINOCCHIO. PRIMELE NĂZDRĂVÂNII
ALE PĂPUȘII DE LEMN**

Casa lui Geppetto era o cămăruță situată la parter și luminată din interior. Mobilierul era foarte modest: un scăunel stricat, un pat deteriorat și o măsuță cam hodorogită. Pe peretele din spate se zărea o vatră cu focul aprins; însă flăcările erau pictate numai, iar lângă foc era zugrăvită o oală care fierbea cu zgomot și era înconjurată de un val de abur, asemănător unui fum adevărat.

Abia intrat în casă, Geppetto își luă imediat uneltele și începu să cresteze lemnul și să-și cioplească păpușa de lemn.

— Ce nume să-i dau? se întrebă în sinea lui. Vreau să-l cheme Pinocchio. Numele acesta îi va purta noroc. Am cunoscut o întreagă familie Pinocchio: tatăl, mama și copiii – și cu toții duceau o viață comodă.

Cel mai avut dintre ei cerea de pomană tuturor.

După ce își botează păpușa, Geppetto începu să lucreze cu spor și-i făcu întâi părul, apoi fruntea și apoi ochii.

Închipuiți-vă uimirea bătrânelului când, după ce termină de făcut ochii păpușii de lemn, observă că ei se mișcau și că-l fixau cu multă stăruință.

Geppetto, văzându-se țintit de cei doi ochi de lemn, păru puțin contrariat și rosti, cu o voce puternică:

— Ochișorilor de lemn, de ce mă fixați atât de lung?

Dar nu căpătă niciun răspuns.

Atunci, după ochi, Geppetto îi făcu nasul; dar acesta, odată terminat, începu să se lungească: și cresc, cresc și deveni, în câteva minute, un năsoi fără sfârșit.

Bietul bătrânel se străduia să-l scurteze, dar, cu cât îl tăia și-l scurta, cu atât mai mult se încăpățâna să crească nasul cel neascultător.

După nas, meșterul făcu gura.

Aceasta nu era încă terminată când păpușa începu să râdă și să-l batjocorească pe meșter.

— Oprește-te din râs! spuse Geppetto supărat; dar parcă vorbea unui lemn. Încetează cu râsul, îți repet! urlă cu o voce amenințătoare.

Atunci gura se opri din râs, dar păpușa scoase limba afară.

Geppetto, ca să nu se întrerupă din cioplitul lemnului, se prefăcu a nu vedea nimic și-și continuă lucrul.

După gură, îi făcu bărbia, apoi gâtul și umerii, după aceea trunchiul, brațele și mâinile.

După ce termină de făcut și mâinile, Geppetto simți că-i ia cineva peruca din cap. Se ridică în picioare și, ce-i văzură ochii? Peruca lui cea galbenă era în mâna păpușii de lemn.

— Pinocchio!... Dă-mi peruca înapoi!

Dar Pinocchio, în loc să-l asculte, și-o puse singur pe cap, de era cât pe ce să se înăbușe sub ea.

Geppetto se întristă mai mult ca niciodată în viață când văzu comportarea obraznică și batjocoritoare a păpușii; întorcându-se spre Pinocchio, îi spuse:

— Copil nerecunoscător! Nici n-am apucat bine să te aduc pe lume că ai și început să nu-ți mai respecti părintele! Rău, băiete, foarte rău!...

Și-și șterse o lacrimă.

Mai rămăseseră de făcut picioarele păpușii de lemn.

După ce le termină de modelat, Geppetto simți că l-a izbit cineva peste vârful nasului.

— Bine-mi face! își spuse atunci în sinea lui. Trebuia să mă gândesc mai înainte la cele ce vor urma. Acum este prea târziu.

Apoi prinse păpușa de lemn de subsuori și o lăsă jos, pe podeaua camerei, ca s-o învețe să meargă.

Pinocchio avea picioarele țepene și nu știa să meargă, iar Geppetto îl ținea de mână, ca să-l învețe cum să facă primii pași.

Când i se deștepeniră picioarele, Pinocchio începu să meargă singur și să alerge prin cameră; apoi ieși repede pe ușă, ajunsese în stradă și o luă la sănătoasa.

Iar bietul Geppetto alerga în urma lui, fără să-l poată ajunge, fiindcă ștregarul acela de Pinocchio fugea ca un iepure; tropăitul picioarelor sale de lemn pe caldarâmul străzii aducea cu zgomotul a douăzeci de perechi de saboți țărănești.

— Prindeți-l, prindeți-l! striga din toate puterile Geppetto, însă lumea care trecea pe stradă și vedea o păpușă de lemn alergând ca un cal de curse se oprea cu gura căscată să-l privească și râdea, râdea întruna, de nu-ți venea să-ți crezi ochilor.